

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne **A. P.**, bývajúcej v P., zastúpenej Mgr. M. M., advokátkou so sídlom v P., proti žalovanej **C. C., s.r.o.**, so sídlom v P., zastúpenej Advokátskou kanceláriou M. a spol., s.r.o. so sídlom v B., **o neplatnosť okamžitého skončenia pracovného pomeru a náhradu mzdy**, vedenej na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 16 C 49/2005, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 19. mája 2009 sp. zn. 10 Co 342/2008, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žalobkyňa je povinná zaplatiť žalovanej náhradu trov dovolacieho konania 72,44 € na účet Advokátskej kancelárie M. a spol., s.r.o., vedený v U., a.s. B., č.ú. X. do 3 dní.

O d ô v o d n e n i e

Žalobkyňa sa žalobou zo 6. mája 2005 domáhala určenia neplatnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru, ktoré jej bolo doručené 6. apríla 2005 a náhrady mzdy z titulu neplatného skončenia pracovného pomeru od 7. apríla 2005 do času, kedy jej žalovaná umožní pokračovať v práci. V priebehu konania viackrát návrh na náhradu mzdy rozšírila.

Krajský súd v Trnave na odvolanie žalobkyne rozsudkom zo 4. decembra 2006 sp. zn. 11 Co 211/2006 potvrdil rozsudok Okresného súdu Trnava z 25. mája 2006 č.k. 16 C 49/2009-73 vo veci samej v časti určenia neplatnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru, ktorým (opätovne) žalobu zamietol a rozhodol o náhrade trov. Vo zvyšku napadnutý rozsudok zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V odôvodnení uviedol, že dôvody, pre

ktoré žalovaná okamžite skončila so žalobkyňou pracovný pomer, boli v jej právnom úkone vymedzené ako viacnásobné porušenie pracovnej disciplíny v pomerne krátkodobom období pred 31. marcom 2005, pričom každé jednotlivé porušenie pracovnej disciplíny je v ňom vymedzené dostatočne konkrétnym a nezameniteľným spôsobom. Žalovaná so žalobkyňou opodstatnene okamžite skončila pracovný pomer, i keď nie zo všetkých uplatnených dôvodov; dôvodom pre okamžité skončenie pracovného pomeru nemohlo byť oneskorené odovzdanie daňových priznaní, ani výkon inej zárobkovej činnosti bez písomného súhlasu žalovanej, ktorý ani nebol v konaní preukázaný. Závažného porušenia pracovnej disciplíny sa žalobkyňa dopustila svojvoľným opustením miesta výkonu práce 31. marca 2005 okolo 14.00 hod na čas prekračujúci 10 minút a do práce sa už nevrátila, pričom nepreukázala, že aj po opustení miesta výkonu práce plnila pracovné povinnosti pre žalovanú, alebo že ich neplnila z ospravedlniteľného dôvodu. So zreteľom na snahu žalobkyne ospravedlniť neprítomnosť na pracovisku potvrdením, u ktorého sa ukázalo jeho falšovanie, dospel odvolací súd k záveru, že prinajmenšom neospravedlnenú absenciu žalobkyne (s prihliadnutím na jej pracovné zaradenie a čas, kedy došlo k porušeniu pracovnej disciplíny) na pracovisku treba považovať za dôvod pre okamžité skončenie pracovného pomeru v zmysle § 68 ods. 1 písm. b/ Zákonníka práce. Odvolací súd preto napadnutý rozsudok v tejto časti potvrdil. Vo zvyšnej časti (t.j. v časti náhrady mzdy) rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, lebo žaloba od počiatku trpela vadou (nebola v nej vyčíslená požadovaná náhrady mzdy), ktorá nebola odstránená.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, konajúc o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky podaného na základe podnetu žalobkyne, rozsudkom z 11. decembra 2007 sp. zn. 3 M Cdo 14/2007 rozhodol tak, že zrušil 1/ výrok rozsudku Krajského súdu v Trnave zo 4. decembra 2006 sp. zn. 11 Co 211/2006, ktorým bol v časti o určenie neplatnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru potvrdený rozsudok Okresného súdu Trnava z 25. mája 2006 č.k. 16 C 49/2004-73, 2/ výrok rozsudku Okresného súdu Trnava z 25. mája 2006 č.k. 16 C 49/2004-73, ktorým bola zamietnutá žaloba o určenie neplatnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru a vec v rozsahu zrušenia vrátil Okresnému súdu Trnava na ďalšie konanie. Dovolací súd nepovažoval za dôvodné mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora v časti, ktorou bolo odvolaciemu súdu vytýkané, že v potrebnej miere nezisťoval a nezohľadňoval individuálne znaky konania žalobkyne, so zreteľom na ktoré s ňou bol okamžite skončený pracovný pomer. Podľa

právneho názoru dovolacieho súdu má totiž znaky závažného porušenia pracovnej disciplíny v zmysle § 68 ods. 1 písm. b/ Zákonníka práce aj lživé tvrdenie zamestnanca o existencii osobnej prekážky v práci na jeho strane v zmysle § 141 ods. 2 písm. a/ bod 1. Zákonníka práce (teda o tom, že sa v pracovnej dobe podrobil vyšetreniu v zdravotnom zariadení) a tiež konanie zamestnanca, ktorý na vysvetlenie dôvodu svojej neprítomnosti na pracovisku v určitom čase predložil zamestnávateľovi tlačivo priepustky, na rub ktorého si sám k skôr obstaranému odtlačku pečiatky zdravotníckeho zariadenia vpísal v rozpore so skutočnosťou údaje o návšteve tohto zariadenia v uvedenom čase, ku ktorej preukázateľne nedošlo. Najvyšší súd považoval dovolanie za opodstatnené pokiaľ dovolateľ vytýkal, že sudy nezisťovali, či je splnená hmotnoprávna podmienka platnosti skončenia pracovného pomeru zo strany zamestnávateľa podľa § 74 Zákonníka práce, keďže obsah spisu svedčí o tom, že sudy rozhodli bez obstarania dostatočných podkladov pre záver o splnení tejto podmienky platného skončenia pracovného pomeru. Zároveň vyslovil názor, že k účinnému prerokovaniu okamžitého skončenia pracovného pomeru v zmysle § 74 Zákonníka práce, a tým aj k splneniu uvedenej hmotnoprávnej podmienky platnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru, musí dôjsť pred doručením zrušovacieho prejavu zamestnancovi.

Okresný súd Trnava rozsudkom z 24. júna 2008 č.k. 16 C 49/2005-212 opätovne žalobu o určenie neplatnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru a náhrady mzdy zamietol. Žalobkyni uložil povinnosť zaplatiť žalovanej trovy konania 113 772 Sk (3 776,54 €). Rozhodnutie vo veci samej odôvodnil § 68 ods. 1 písm. b/ a § 74 Zákonníka práce (zákona č. 311/2001 Z.z. v znení neskorších zmien a doplnení, platného a účinného v čase urobenia prejavu žalovanej smerujúceho k okamžitému skončeniu pracovného pomeru) a vecne názorom o nedôvodnosti žaloby pri preukázaní závažného porušenia pracovnej disciplíny žalobkyňou uvedeného v okamžitom skončení, pričom takýto, už skôr vyslovený a aj odvolacím súdom akceptovaný názor, považoval za správny aj Najvyšší súd Slovenskej republiky. Ten v zrušujúcom rozhodnutí z 11. decembra 2007 sp. zn. 3 M Cdo 14/2007 vytkol súdom len nezisťovanie splnenia hmotnoprávnej podmienky platnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru spočívajúcej v prerokovaní okamžitého skončenia pracovného pomeru zamestnávateľom s príslušným odborovým orgánom. Splnenie tejto podmienky v ďalšom konaní mal súd preukázané výsluchmi svedkov I. a M., ktorý bol zástupcom zamestnancov činným aj v zamestnaneckej rade. Rozhodnutie o trovách konania odôvodnil § 142 ods. 1 O.s.p. vzhľadom na úspech žalovanej v konaní.

Krajský súd v Trnave na odvolanie žalobkyne rozsudkom z 19. mája 2009 sp. zn. 10 Co 342/2008 rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej (týkajúcej sa neplatnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru) potvrdil (I.). Vo zvyšku (t.j. v časti náhrady mzdy) napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (II.). Pokiaľ ide o samotné závažné porušenie pracovnej disciplíny, ktoré bolo dôvodom (jedným z dôvodov - svojvoľné opustenie miesta výkonu práce 31. marca 2005 a následné konanie žalobkyne, ktorým sa snažila zastrieť skutočný dôvod neprítomnosti falšovanou priepustkou) okamžitého skončenia pracovného pomeru, odvolací súd nepovažoval za potrebné doplniť či opakovať dokazovanie so zreteľom na zhodný názor súdov všetkých stupňov na konanie žalobkyne, ktoré považovali závažné porušenie pracovnej disciplíny žalobkyňou za preukázané. Odvolací súd sa stotožnil aj so záverom súdu prvého stupňa, že po doplnení dokazovania výsluchom svedkov I. a M. bolo preukázané aj splnenie hmotnoprávnej podmienky platnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru v zmysle § 74 Zákonníka práce. Odvolací súd považoval okamžité skončenie pracovného pomeru za platný právny úkon a žalobu za nedôvodnú, a preto napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej potvrdil. Vo zvyšku, t.j. v časti náhrady mzdy a v časti trov konania rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu v tejto časti vrátil na ďalšie konanie, pretože rozsudok je nepreskúmateľný a predčasný v dôsledku nevyčíslenia požadovanej náhrady mzdy.

Rozsudok krajského súdu žalobkyňa napadla dovolaním a žiadala ho v celom rozsahu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Namietala vadu konania v zmysle § 237 písm. g/ O.s.p., nakoľko rozhodoval vylúčený sudca. Poukázala na zásady prijaté judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorých spravodlivosť nielenže musí byť poskytovaná, ale musí sa tiež javiť, že je poskytovaná („Justice must not only be done, it must also be seen to be done“). V zmysle uvedeného podľa § 14 ods. 1 O.s.p. bude z konania vylúčený ten sudca, u ktorého vzhľadom k spôsobu jeho správania sa v priebehu konania je možné objektívne pochybovať o jeho nezaujatosti; tieto pochybnosti môžu byť vyvolané aj viacerými procesnými pochybeniami sudcu závažne poškodzujúcimi niektorého účastníka, že vzhľadom na jeho predpokladanú úroveň profesionálnych znalostí a skúseností sa tieto procesné porušenia javia ako možnosť pochybnosti o jeho nezaujatosti. Dôvodom na vylúčenie je aj správanie sudkyne okresného súdu, ktorá sa dopustila v priebehu konania mnohých procesných pochybení, napr. keď rozhodnutie vo veci samej odôvodnila nepreukázaním naliehavého právneho záujmu na určovacej žalobe, hoci pri sporoch o neplatnosť skončenia pracovného pomeru ide o tzv. prezumovaný naliehavý právny záujem

daný priamo Zákonníkom práce, nerozhodla o viacerých zmenách žaloby podľa § 95 ods. 1 O.s.p. pokiaľ ide o nárok na náhradu mzdy, žalobkyňa nesprávne vyzvala k úhrade súdneho poplatku za žalobu, hoci vzhľadom na charakter uplatnených nárokov je v konaní zo zákona od súdneho poplatku oslobodená, tiež viackrát žalobkyňa, ani jej právnej zástupkyňa nedoručila vyjadrenia žalovanej (konkrétne vyjadrenie z 27. marca 2008, z 5. júna 2008) a právnej zástupkyňa nedoručila ani predvolanie na pojednávanie určené na 27. marca 2008, o ktorom sa žalobkyňa dozvedela náhodne pri telefonickom zisťovaní informácie o termíne pojednávania. Na procesné pochybenia prvostupňového súdu upozornila žalobkyňa v odvolaní proti rozsudku prvostupňového súdu z 23. júla 2008, čím namietala nedostatok vierohodnosti, nezáujatosti a nezávislosti súdu v konaní. Odvolací súd sa týmito skutočnosťami nezaoberal, pričom podľa § 221 ods. 1 písm. g/ O.s.p. je rozhodovanie vylúčeným sudcom dôvodom na zrušenie rozsudku vo veci samej. Dovolateľka tiež namietala, že sudy sa odchýlili od právneho názoru vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2 O.s.p.) Najvyšším súdom Slovenskej republiky v rozsudku z 11. decembra 2007 sp. zn. 3 M Cdo 14/2007, ktorým boli zrušené rozsudky súdov nižších stupňov a vec bola vrátená okresnému súdu na ďalšie konanie z dôvodu, že sudy nezisťovali splnenie hmotnoprávnej podmienky okamžitého skončenia pracovného pomeru podľa § 74 Zákonníka práce a v ktorom vyslovil názor, že k účinnému prerokovaniu okamžitého skončenia pracovného pomeru musí dôjsť pred doručením okamžitého skončenia pracovného pomeru zamestnancovi. Sudy však svoje rozhodnutie vo veci samej nezaložili na posúdení splnenia tejto hmotnoprávnej podmienky, vykonaným dokazovaním okamih prerokovania nebol preukázaný a pri rozhodovaní vychádzali zo splnenia uvedenej hmotnoprávnej podmienky platnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru. Podľa dovolateľky je konanie pred súdmi postihnuté aj inou vadou majúcou za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), keďže sa odchýlili od právneho názoru vysloveného v rozsudku dovolacieho súdu a na základe vykonaných dôkazov dospeli k nesprávnym skutkovým zisteniam, nevykonali všetky navrhnuté dôkazy a tým nezistili riadne skutkový stav. Dovolateľka tiež namietala aj nesprávne právne posúdenie veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), pretože sudy nesprávne posúdili splnenie hmotnoprávnej podmienky platnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru podľa § 74 Zákonníka práce. V ďalšej časti dovolania podrobne vyhodnotila výpovede svedkov R. I. a V. M. a zaujala podrobné stanovisko aj k samotnému porušeniu pracovnej disciplíny v súvislosti s odchodom z pracoviska dňa 31. marca 2005.

Žalovaná vo vyjadrení k dovolaniu žiadala dovolanie ako neprípustné odmietnuť a priznať náhradu trov dovolacieho konania. Námietku žalobkyne, že vo veci rozhodoval vylúčený sudca (§ 237 písm. g/ O.s.p) považovala za nedôvodnú; súdne konanie pred konajúcou sudkyňou bolo štandardné, dôvody uvádzané žalobkyňou nie sú dôvodom, aby bola považovaná za vylúčenú v zmysle § 237 písm. g/ O.s.p. s poukazom na § 14 ods. 3 O.s.p. Pokiaľ dovolateľka nevyužila § 14 a nasl. O.s.p. v súvislosti s obsahom jej odvolania voči rozsudku z 23. júla 2008, v ktorom namietala nedostatok vierohodnosti, nezáujatosti a nezávislosti súdu, jej námietka je irelevantná. Neopodstatnená je aj ďalšia námietka, že krajský súd sa odchyľil od právneho názoru najvyššieho súdu, pretože po zrušení veci najvyšším súdom sa súdy nižších stupňov vporiadali s právnym usmernením najvyššieho súdu týkajúcim sa posúdenia (ne)platnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru. Porušenie pracovnej disciplíny zo strany žalobkyne bolo preukázané, čo potvrdil prvostupňový a odvolací súd, pričom poukázal aj na závery rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 11. decembra 2007 sp. zn. 3 M Cdo 14/2007, ktorý sa nestotožnil s mimoriadnym dovolaním generálneho prokurátora v časti, v ktorej odvolaciemu súdu vytýkal, že v potrebnej miere nezisťoval a nezohľadnil znaky konania žalobkyne, so zreteľom na ktoré s ňou žalovaná okamžite skončila pracovný pomer. K prerokovaniu okamžitého skončenia pracovného pomeru sa vo svojej svedeckej výpovedi vyjadril svedok M. ako zástupca zamestnancov, ktorý prerokovanie okamžitého skončenia pracovného pomeru potvrdil bez uvedenia bližších časových údajov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpená advokátkou (§ 241 ods. 1 O.s.p.), skúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.), či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol rozsudkom. V § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. sú vymedzené znaky rozsudkov, pri danosti ktorých zákon (bez ohľadu na povahu prejednávanej veci alebo predmetu konania) vyjadril svoj zámer, aby určité rozsudky bolo možné napadnúť dovolaním. Podľa § 238 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu,

ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. V zmysle § 238 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Podľa § 238 ods. 3 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež vtedy, ak smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4.

Dovolaním žalobkyne nie je napadnutý zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu (§ 238 ods. 1 O.s.p.), ani potvrdzujúci rozsudok odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že dovolanie proti nemu je prípustné ani rozsudok, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O.s.p.

Zostávalo posúdiť, či dovolanie nie je prípustné podľa § 238 ods. 2 O.s.p., ktoré pripúšťa dovolanie proti rozsudku odvolacieho súdu vtedy, ak odvolací súd nerešpektoval záväzný právny názor dovolacieho súdu, ktorý vyslovil v danej veci. Táto procesná situácia ale nastáva výhradne vtedy, ak odvolací súd vysloví svoj právny názor (v zrušujúcom rozhodnutí) ako kategorický právny pokyn (napr. ktorý právny predpis má byť aplikovaný a ako konkrétne ho treba interpretovať). Z tohto hľadiska za záväzný právny názor v zmysle § 238 ods. 2 O.s.p. nemožno považovať pokyny dovolacieho súdu na ďalší postup súdov po procesnej stránke, ale ani dovolacím súdom vyslovené úvahy inej než procesnej povahy, ktoré mali slúžiť len ako námet na ďalšie zameranie pozornosti súdu nižšieho stupňa bez znakov kategorického právneho pokynu či bezpodmienečného právneho príkazu, ako treba vec rozhodnúť. Pokiaľ odvolací súd svoje úvahy takto neformuluje, nejde o záväzný právny názor v zmysle § 238 ods. 2 O.s.p.

Dovolateľka na odôvodnenie prípustnosti dovolania podľa tohto ustanovenia uviedla, že odvolací súd sa odchýlil od právneho názoru, ktorý v prejednávanej veci vyslovil Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozsudku z 11. decembra 2007 sp. zn. 3 M Cdo 14/2007, ktorým boli rozsudok odvolacieho súdu zo 4. decembra 2006 sp. zn. 11 Co 211/2004 v časti o určenie neplatnosti skončenia pracovného pomeru a rozsudok prvostupňového súdu o zamietnutí žaloby o určenie neplatnosti skončenia pracovného pomeru z 25. mája 2004 zrušené a vec

vrátená súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, v ktorom súdom vytkol, že nezistovali splnenie hmotnoprávnej podmienky platnosti okamžitého skončenia v zmysle § 74 Zákonníka práce, ktorý formuluje povinnosť zamestnávateľa vopred prerokovať so zástupcami zamestnancov výpoveď alebo okamžité skončenie pracovného pomeru, nesplnenie ktorej v nadväznosti na § 17 ods. 2 Zákonníka práce zakladá neplatnosť výpovede alebo okamžitého skončenia pracovného pomeru. V posudzovanej veci dovolací súd svoj skorší zrušujúci rozsudok odôvodnil existenciou inej vady konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p., pretože súdy rozhodli bez obstarania dostatočných podkladov pre záver o splnení hmotnoprávnej podmienky platnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru, neplatnosti ktorého sa žalobkyňa domáha. Nakoľko závery zaujaté dovolacím súdom v tomto rozhodnutí nemajú znaky vyššie uvedeného imperatívu, prípustnosť dovolania žalobkyne preto nemožno vyvodiť ani z § 238 ods. 2 O.s.p. Dovolaním žalobkyne je tak napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, ktorý nevykazuje znaky rozsudkov uvedených v § 238 ods. 1 až 3 O.s.p.; prípustnosť jej dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva. Navyiac treba dodať, že súdy nižších stupňov postupovali v ďalšom konaní v intenciách zrušujúceho rozhodnutia dovolacieho súdu.

Vzhľadom na to by prípustnosť dovolania žalobkyne prichádzala do úvahy, len ak by v konaní došlo k niektorej z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až f/ O.s.p. v dovolaní namietané neboli a v dovolacom konaní ani nevyšli najavo. Prípustnosť dovolania žalobkyne preto z týchto ustanovení nemožno vyvodiť.

S prihliadnutím na obsah dovolania a v ňom vytýkané nesprávnosti postupu odvolacieho súdu sa dovolací súd osobitne zaoberal otázkou, či konanie nie je zaťažené vadou

podľa § 237 písm. g/ O.s.p. Dovolateľka v dovolaní poukázala na to, že v danej veci na súde prvého stupňa konala a rozhodovala vylúčená sudkyňa so zreteľom na viaceré procesné pochybenia, ktorých sa dopustila v priebehu konania (konkretizované v dovolaní) a na ktoré upozornila už v odvolaní z 23. júla 2008 proti (poslednému) rozsudku súdu prvého stupňa, keď „námietala nedostatok vierohodnosti, nezaujatosti a nezávislosti súdu v konaní“, ktorými sa však odvolací súd nezaoberal, ani sa k nim nevyjadril, pričom rozhodovanie vylúčeným sudcom je dôvodom pre zrušenie rozsudku vo veci samej.

Podľa § 237 písm. g/ O.s.p. dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu ak rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

V zmysle § 15a ods. 1 O.s.p. účastníci majú právo z dôvodov podľa § 14 ods. 1 O.s.p. uplatniť námietku zaujatosti voči sudcovi, ktorý má vec prejednať a rozhodnúť. Podľa § 15a ods. 3 O.s.p. v námietke zaujatosti musí byť uvedené, proti komu smeruje, dôvod, pre ktorý má byť sudca vylúčený, a kedy sa účastník podávajúci námietku zaujatosti o dôvode vylúčenia dozvedel. Na podanie, ktoré nespĺňa náležitosti námietky zaujatosti, súd neprihliadne; v tomto prípade sa vec nadriadenému súdu nepredkladá. Podľa § 15a ods. 5 O.s.p. v znení do účinnosti novely danej zákonom č. 328/2008 Z.z. (do 15. októbra 2008) platí, že ak sa námietka zaujatosti týka len okolností, ktoré spočívajú v postupe sudcu v konaní o prejednávanej veci (§ 14 ods. 3 O.s.p.), súd na námietku zaujatosti neprihliada; v tomto prípade sa vec nadriadenému súdu nepredkladá.

Z obsahu odvolania žalobkyne z 23. júla 2008 (č.l. 221 a nasl. spisu) smerujúceho proti rozsudku súdu prvého stupňa z 24. júna 2008 č.k. 16 C 49/2005-212 vyplýva, že žalobkyňa v ňom okrem iného vytýkala súdu prvého stupňa procesné vady, ku ktorým došlo v konaní pred súdom prvého stupňa (ako nerozhodnutie o opakovanom rozšírení žaloby na náhradu mzdy, o nevrátení súdneho poplatku uhradeného na základe nesprávnej výzvy súdu, nedoručenie viacerých vyjadrení žalovanej, nepredvolanie na termín pojednávania 27. marca 2008) a v tejto súvislosti doslovne uviedla: „tieto skutočnosti neprispievajú k vierohodnosti, nezaujatosti a nezávislosti súdu v tomto konaní a rovnako neprispievajú k presvedčivosti rozsudku“.

Podľa názoru dovolacieho súdu uvedené skutočnosti nesvedčia o existencii právne relevantného vzťahu sudkyne k prejednávanej veci, k účastníkom konania alebo ich zástupcom (viď § 14 ods. 1 O.s.p.), ale o tom, že žalobkyňa zaujatosť sudkyne okresného súdu vyvodzuje iba z jej procesného postupu v konaní. Opakovane dovolací súd považuje za potrebné uviesť, že ak sa námietka zaujatosti týka len okolností, ktoré spočívajú v postupe sudcu v konaní o prejednávanej veci (§ 14 ods. 3 O.s.p.), súd na námietku zaujatosti vôbec neprihliada a v takom prípade sa vec nadriadenému súdu ani nepredkladá a zrejme z týchto dôvodov na toto podanie žalobkyne odvolací súd neprihliadol. Argumentácia žalobkyne, že v danej veci konala a rozhodovala zaujatá sudkyňa, nie je opodstatnená. Nedôvodná je preto jej námietka, že konanie je v dôsledku toho zaťažené procesnou vadou v zmysle § 237 písm. g/ O.s.p.

Dovolací súd pre úplnosť k veci dodáva, že neopodstatnená jej aj námietka dovolateľky, že jej nebolo doručené predvolanie na pojednávanie určené na deň 27. marca 2008. Z obsahu spisu vyplýva, že súd predvolanie na pojednávanie doručoval poštou právnej zástupkyňi žalobkyne, ktorá však nebola zastihnutá a zásielka bola súdu vrátená 27. marca 2008 (č.l. 147 spisu); na tomto pojednávaní sa zúčastnila žalobkyňa aj jej právna zástupkyňa. Z uvedeného je zřejmé, že nedošlo k nesprávnemu procesnému postupu súdu, ktorým by jej prípadne bola odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.)

Z dovolania vyplýva tiež názor žalobkyne, že súdy nezistili v potrebnom rozsahu skutkový stav a že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Dovolací súd k tomu uvádza, že neúplnosť alebo nesprávnosť skutkových zistení nie je procesnou vadou konania v zmysle § 237 O.s.p. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov je relevantný dovolací dôvod, ktorým možno úspešne odôvodniť iba procesne prípustné dovolanie (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.); samo nesprávne právne posúdenie veci nie je totiž procesnou vadou konania v zmysle § 237 O.s.p. To znamená, že i keby (prípadne) rozsudok odvolacieho súdu

nebol podložený úplnými skutkovými podkladmi a spočíval by na nesprávnom právnom posúdení veci, nezakladalo by to prípustnosť dovolania podľa § 237 O.s.p.

Keďže prípustnosť dovolania žalobkyne nemožno vyvodiť z § 238 ods. 2 O.s.p. ani z § 237 O.s.p., ani zo žiadneho ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku, Najvyšší súd Slovenskej republiky odmietol jej dovolanie smerujúce proti výroku I. rozsudku odvolacieho súdu podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné. So zreteľom na odmietnutie dovolania sa nezaoberal napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu z hľadiska jej vecnej správnosti.

Žalobkyňa dovolaním napadla okrem výroku I., ktorým krajský súd potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej (týkajúcej sa neplatnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru) aj výrok II., ktorým odvolací súd vo zvyšku (t.j. náhrady mzdy a trov konania) napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

K dovolaniu žalobkyne voči výroku II. dovolací súd uvádza, že táto časť dovolania smeruje proti rozhodnutiu, ktoré je síce súčasťou rozsudku odvolacieho súdu, má ale charakter uznesenia a tento charakter nestráca, aj keď rozhodnutie o zrušení veci a jej vrátení prvostupňovému súdu na ďalšie konanie, s meritórnym rozhodnutím vo veci súvisí a je do neho pojaté (§ 167 ods. 1 O.s.p.). Vzhľadom na túto povahu rozhodnutia dovolacieho súdu treba prípustnosť dovolania, ktoré proti nemu smeruje (podľa obsahu dovolaním žalobkyňa napadla rozsudok odvolacieho súdu v celom rozsahu), posudzovať podľa ustanovení, ktoré vymedzujú, kedy je prípustné dovolanie proti uzneseniu v zmysle § 239 O.s.p. Dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu je prípustné v prípadoch uvedených v § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. Keďže ani vo vzťahu k výroku II. nebola zistená procesná vada konania v zmysle § 237 O.s.p., Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie v tejto časti ako neprípustné tiež odmietol (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p.).

Žalobkyňa napadla uznesenie odvolacieho súdu, ktorým bol zrušený rozsudok súdu prvého stupňa v časti o náhrade mzdy a trovách konania a vec vrátená prvostupňovému súdu na ďalšie konanie. Takéto uznesenie nevykazuje znaky niektorého z uznesení uvedených v § 239 ods. 1, 2 O.s.p., preto prípustnosť dovolania z týchto ustanovení nemožno vyvodiť.

V dovolacom konaní (procesne) úspešnej žalovanej vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalobkyni, ktorá úspech v dovolacom konaní nemala (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Žalovaná uplatnila nárok na náhradu trov dovolacieho konania a ich výšku vyčíslila. Dovolací súd jej priznal náhradu trov dovolacieho konania za jeden úkon právnej služby (vyjadrenie k dovolaniu z 29. septembra 2009) podľa § 11 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení vyhlášky č. 209/2009 vo výške 53,49 €, čo s náhradou výdavkov za miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné vo výške jednej stotiny výpočtového základu [§ 16 ods. 3 vyhlášky (t.j. 6,95 €)] a zvýšením odmeny a náhrady o daň z pridanej hodnoty (§ 18 ods. 3 vyhlášky) predstavuje celkom 72,44 €.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 24. februára 2011

JUDr. Daniela S u č a n s k á, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková